

SAYI:16 OCAK 2025

MUVAKKİT

Aylık Kültür Sanat ve Edebiyat Dergisi

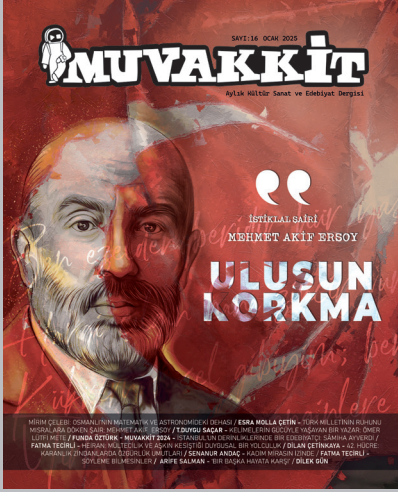
İSTİKLAL ŞAIRİ

MEHMET AKİF ERSOY

ULUSUN KORKMA

MİRİM ÇELEBİ: OSMANLI'NIN MATEMATİK VE ASTRONOMİDEKİ DEHASI / **ESRA MOLLA ÇETİN** - TÜRK MİLLETİNİN RUHUNU MISRALARA DÖKEN ŞAIR: MEHMET AKİF ERSOY / **T.DUYGU SAÇAR** - KELİMELERİN GÜCÜYLE YAŞAYAN BİR YAZAR: ÖMER LÜTFİ METE / **FUNDA ÖZTÜRK - MUVAKKİT 2024** - İSTANBUL'UN DERİNLİKLERİNDE BİR EDEBİYATÇI: SÂMİHA AYVERDİ / **FATMA TECİRLİ** - HEİRAN: MÜLTECİLİK VE AŞKIN KESİŞTİĞİ DUYGUSAL BİR YOLCULUK / **DİLAN ÇETİNKAYA** - 42. HÜCRE: KARANLIK ZİNDANLARDA ÖZGÜRLÜK UMUTLARI / **SENANUR ANDAÇ** - KADİM MİRASIN İZİNDE / **FATMA TECİRLİ** - SÖYLEME BİLMESİNLER / **ARİFE SALMAN** - 'BİR BAŞKA HAYATA KARŞI' / **DİLEK GÜN**

İÇİNDEKİLER

OCAK 2025

SAYI: 16

AYLIK KÜLTÜR SANAT
VE EDEBİYAT DERGİSİ

Aylık süreli yayın

Yayın Sahibi:

ASTRO MEDYA

Yazı İşleri Müdürü

Esra Molla Çetin

Tasarım

Esra Molla Çetin

Dilek Gün

Funda Öztürk

Muhabir

Dilek Gün

Editörler

Arife Salman

Dilan Çetinkaya

Fatma Tecirli

T. Duygu Saçar

İrem Nisa Bilgiç

Adres:

Yeni İstanbul Caddesi Kosova
Mahallesi 228/B Selçuklu /
Konya 42100

İletişim: 0(332) 408 24 55
iletisim@muvakkitdergisi.com

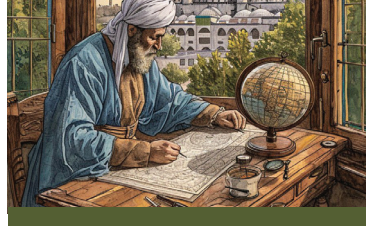
Basım yeri: CEYLAN ÖFSET

www.ceylanofset.net

MUVAKKİT dergisindeki

tüm yazı ve çizimlerin

yayın hakkı saklıdır.

03

OSMANLI'NIN MATEMATİK VE ASTRONOMİDEKİ DEHASI

Mirim Çelebi, matematik ve astronomi alanlarında önemli katkılarda bulunan, Ali Kuşçu'nun torunu ve dönemin en büyük bilim insanlarından biridir.

05

TÜRK MİLLETİNİN RUHUNU MISRALARA DÖKEN ŞAİR

Mehmet Akif Ersoy, sadece bir şair değil, aynı zamanda bir düşünür, bir dava adamıdır.

09

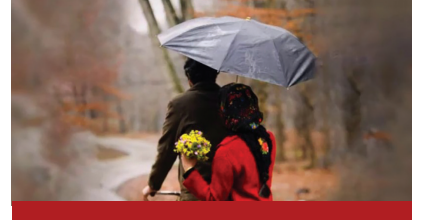
KELİMELERİN GÜCÜYLE YAŞAYAN BİR YAZAR

Ömer Lütfi Mete, kelimelerin ötesinde bir hayat öğretmeni; kalemiyle insan ruhunun derinliklerini anlamış ve eserleriyle nesiller boyu sürecek bir iz bırakmıştır.

13

İSTANBUL'UN DERİNLİKLERİNDE BİR EDEBİYATÇI

Samiha Ayverdi, tarihin ve insan ruhunun sırrını keşfetmeye adanmış bir ömre sahiptir.

15

MÜLTECİLİK VE AŞKIN KESİŞTİĞİ BİR YOLCULUK

Heiran filmi, bir gencin aşk ve kimlik arayışıyla şekillenen içsel yolculuğunu keşfederken, toplumsal ve kültürel engellerin insan ruhu üzerindeki etkilerini irdeliyor.

17

42. HÜCRE

Fatih Yağlıcan ve İlyas Aksin'in başrollerini paylaştığı '42. Hücre' tiyatro oyunu, etkileyici performansları ve güçlü anlatımıyla Astro Sahne Sanatları'nda sahnelendi.

İntizar...

İnsan, sürekli bir yolculuk halindedir. Arar, bulur ve bekler. Bu süreçte insan, kendisiyle ilgili sürekli bir gelgit yaşar, çünkü anlamını bulması beklemekte saklıdır. İnsanın kendini keşfetme yolculuğu, ilk olarak beklemekle başlar; imtihan, özlem ve sabır da burada anlam kazanır. Beklemek, uzun bir hikâyedir; ucu bucağı olmayan, sonu belirsiz bir yol gibi.. ama her bekleyiş insanın yüreğinde derin bir yolculuk olarak hissedilir. Beklenenin gelip gelmeyeceği bilinmez, ama bu bekleyiş insana bir rota çizer ve bilinmezliğin içinde yaşamayı öğretir.

Beklemek, etimolojik olarak “kalmak, durmak, var olmak” anlamlarına gelir. Bir şeyin ya da bir kişinin gelmesini sabırla beklemek, bu kelimenin anlamıdır. Osmanlı Dönemi’nde “beklemek” kelimesi, yalnızca dünyevi bir bekleyiş değil, aynı zamanda manevi bir arayışı ifade ederdi. Şairler için beklemek, bir durak değil, bir dönüşüm sürecidir. Ahmet Hamdi Tanpınar, “Ne içindeyim zamanın / Ne de büsbütün dışında” diyerek, beklemek ve zaman arasındaki ilişkiyi en güzel şekilde anlatır. Zamanın içinde olmanın ötesinde, beklemek; insanı zamanın her ânını hissedebileceği bir noktaya taşır.

Beklemek, sadece bir durak değil, aynı zamanda insanın iç dünyasına yaptığı bir yolculuktur. Mevlâna, bu yolculuğu “**Beklemek, bir varış değil, kendine bir dönüş yolculuğudur.**” diyerek ifade etmiştir. Beklerken insan, içindeki gücü, sabrı ve sevgiyi keşfeder. Bu yolculuk, dış dünyadan iç dünyaya bir çekiliştir. Beklemek bazen kolay, bazen zor olabilir; inişli çıkışlı bir yoldur. Umudun kırıldığı, ancak sonra tekrar yeşerdiği bir yer olabilir. Şems-i Tebrizi’nin dediği gibi, “**Beklemek, bazen bir dua, bazen bir smavdır ama sonunda sabreden, en güzel cevabı alır.**”

Beklerken zaman da anlam kazanır. Beklemek öyle içi dolu bir kelimedir ki, içi boş olan her şey onunla anlam bulur. Anlamsız olanı anlamlı kılan bir kelime olarak beklemek, insanın karşısında bir dağ gibi durur. Zaman tam bu noktada beklemekle bir olur; bir gün bir ömre, bir ömür bir âna dönüşür. Beklenenin gelip gelmeyeceği bilinemez, ancak beklemek, zamanın içinde bir öğrenci olarak insanı yetiştirir ve aslı yolculuğunu gösterir.

Sezai Karakoç’un “Gün Doğmadan” şiirindeki dizeler, bekleyişin ve umudun gücünü en güzel şekilde anlatır:

“Biz koşu bittikten sonra da koşan atlarız,
Biz, gülüşlerimiz kanlı, yaşarken ölenlerdeniz,
Biz, gün doğmadan şafağı sökenlerdeniz.”

Beklemek, sürekli hareket isteyen bir eylemdir; direniş ve mücadele gerektirir. Sezai Karakoç’un bu ifadeleri, beklemenin umutsuz bir durak değil, geleceğe olan inanç ve gayretin bir ifadesi olduğunu gösterir.

Beklemek, tıpkı İstiklal Marşı’ndaki “**Korkma, sönmez bu şafaklarda yüzen al sancak; Sönmeden yurdumun üstünde tüten en son ocak.**” dizesindeki gibi, karanlık zamanlarda umutla beklemek ve sonunda zaferi, özgürlüğü bulmak gibi bir anlam taşır. İyi okumalar...

Mîrim Çelebi: Osmanlı'nın Matematik ve Astronomideki Dehası

Osmanlı İmparatorluğu'nun bilim dünyasında önemli bir yer tutan Mîrim Çelebi (1450-1525), matematik, astronomi ve mühendislik alanlarında yaptığı çalışmalarla adını tarihe yazdırmıştır. Aynı zamanda büyük gökbilimci ve matematikçi Ali Kuşçu'nun torunu olan Mîrim Çelebi, Osmanlı bilim geleneğinin önemli halkalarından biridir.

Ailesinin bilimsel mirasını devralarak geliştiren ve döneminin entelektüel dünyasında derin izler bırakan bir âlim olarak Osmanlı'nın bilim tarihindeki yerini sağlamlaştırmıştır.

Mîrim Çelebi, bilimsel mirası güçlü bir ailede doğdu. Dedesi Kadızâde-i Rûmî, matematik ve astronomi alanında önemli çalışmalar yapmış bir bilim insanıydı. Kadızâde-i Rûmî'nin oğlu Muhammed, Semerkant'ta büyük gökbilimci Ali Kuşçu'nun kızıyla evlenmişti.

Ancak Muhammed, genç yaşta hayatını kaybetti. Bu kayıp, ailenin bilimsel geleneklerini sürdüreceği yeni bir kuşağın yetişmesine ihtiyaç doğurdu.

Mîrim Çelebi'nin babası Kutbüddin Muhammed, dedesi Ali Kuşçu ile birlikte İstanbul'a göç ederek burada Hocazâde Muslihüddin Efendi'nin kızıyla evlendi. Bu evlilikten dünyaya gelen Mîrim Çelebi, daha küçük yaşlarda bilimle tanıştı. Ancak babası da Bursa Manastır Medresesi'nde müderrislik yaptığı sırada genç yaşta vefat edince, eğitimi ve yetiştirilmesi dedesi

Hocazâde'ye emanet edildi.

Hocazâde, Mîrim Çelebi'nin eğitimiyle bizzat ilgilendi ve onun Sinan Paşa gibi dönemin önde gelen âlimlerinden ders almasını sağladı. *Bu güçlü eğitim altyapısı, Çelebi'nin hem dini hem de bilimsel birikimini derinleştirdi.*

Eğitimi tamamladıktan sonra Mîrim Çelebi, Osmanlı'nın çeşitli şehirlerinde medreselerde müderrislik yaptı. Gelibolu, Edirne, Bursa ve İstanbul'daki görevleri sırasında hem öğrenciler yetiştirdi hem de kendi bilimsel çalışmalarını ilerletti.

Matematik ve astronomi alanında hızla ün kazanan Çelebi, II. Bayezid'in dikkatini çekti ve saraya davet edildi.

Sarayda riyâziyyât (matematik) dersleri verdi ve bilimsel bilgisiyle Osmanlı'nın entelektüel ortamını zenginleştirdi.

Mîrim Çelebi, özellikle astronomi, matematik ve mühendislik alanlarında yaptığı çalışmalarla tanınmaktadır.

Ali Kuşçu'nun "Fethiye" adlı eserinden ve Semerkant'taki Uluğ Bey Medresesi'nin gözlemlerinden etkilenerek Osmanlı coğrafyasında astronomi çalışmalarını sürdürdü.

Gökyüzü haritaları hazırladı ve astronomi tablolarını geliştirdi. Gözlem faaliyetlerini sistematik hale getirdiği gibi, Osmanlı'da gökbilimin kurumsallaşmasına da katkıda bulundu.

Ayrıca geometri ve cebir alanında yenilikçi çalışmalara imza attı. Matematiksel hesaplamalar ve astronomik tabloların

hazırlanması konusunda geliştirdiği yöntemler, hem Osmanlı topraklarında hem de İslam dünyasında takdir gördü.

Matematiksel çözümlerindeki yenilikler, medrese müfredatına dâhil edilerek nesiller boyunca öğretilmeye devam etti.

Mühendislik ve Haritacılık Matematik ve astronomi bilgisi, Osmanlı'nın mühendislik ve haritacılık projelerinde de etkili oldu. Özellikle köprü, cami ve su yolları inşasında kullanılan mühendislik prensiplerine katkıda bulundu. Bu çalışmalar, Osmanlı'nın teknolojik altyapısını güçlendirdi.

Mîrim Çelebi, bilimsel birikimiyle Osmanlı sarayında saygı gören bir isimdi. *II. Bayezid döneminde saraya davet edilerek matematik dersleri verdi. Yavuz Sultan Selim döneminde*

Mîrim Çelebi, Osmanlı İmparatorluğu'nda matematik ve astronomi alanlarında önemli katkılarda bulunan, Ali Kuşçu'nun torunu ve dönemin en büyük bilim insanlarından biri olarak, hem teorik hem de pratik alanda derin bir miras bırakmıştır.

ESRA M. ÇETİN

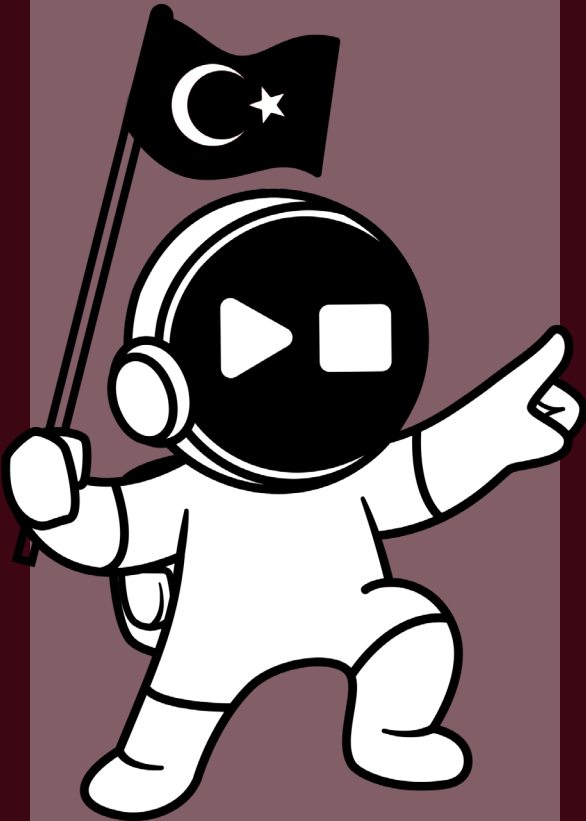
ise Anadolu kazaskeri olarak atandı (1519). Ancak bu görevi kısa sürdü ve daha sonra 100 akçe maaşla emekliye ayrıldı. Hayatının son dönemlerinde hacca gitmeye karar verdi. Hac yolculuğu dönüşünde Edirne'ye yerleşti ve 1525 yılında burada vefat etti. Tunca Nehri kıyısındaki Kasım Paşa Camii'nin hazînesine defnedildi. Mîrim Çelebi'nin mirası, yalnızca Osmanlı topraklarında değil, tüm İslam dünyasında etkili oldu. Matematik ve astronomi alanındaki çalışmaları, medrese eğitime yön verdi ve sonraki nesiller için bir temel oluşturdu. Onun eserleri, Osmanlı'nın bilimsel zenginliğini ve entelektüel birikimini yansıtan önemli belgeler olarak tarihe geçti. Mîrim Çelebi, bilimsel düşüncenin ışığını

Osmanlı'ya taşıyan, köklü bir mirası geliştirip geleceğe aktaran bir bilim insanıdır. Onun çalışmaları, Osmanlı bilim tarihindeki yerinin haklı bir gurur kaynağı olduğunu göstermektedir. **Ali Kuşçu'yu hatırlayalım;** Osmanlı İmparatorluğu'nun önemli matematikçi, astronomi uzmanı ve bilginlerinden biridir. Asıl adı Muhammed bin Ahmed bin Hüseyin olan Ali Kuşçu, Semerkand'da doğmuş ve küçük yaşlarda bilimle ilgilenmeye başlamıştır. Hem astronomi hem de matematik alanlarında derin bilgiye sahipti ve özellikle gökbilimi üzerine yaptığı çalışmalarla tanınmıştır. **İlk Muvakkit'lerden olan Ali Kuşçu'yu detaylı okumak isterseniz 1. sayımızdan ulaşabilirsiniz.**

Mehmet Akif Ersoy, sadece bir şair değil, aynı zamanda bir düşünür, bir dava adamıdır. Vatani için yazdığı dizelerle halkını uyandırmış, adalet, vatanseverlik ve insanlık gibi evrensel değerleri hep ön planda tutmuştur. Onun hayatı, milletine duyduğu derin sevdâ ve toprağına olan bağlılığının simgesidir.

T. DUYGU SAÇAR

Türk Milletinin Ruhunu Döken Şair: Mehmet Akif

Mehmet Âkif Ersoy, Türk edebiyatının en önemli isimlerinden biri olmasının yanı sıra, İstiklal Marşı'nın yazarı olarak Türk milletinin özgürlük ve bağımsızlık mücadelesinde öncü bir rol oynamıştır. Şair, yazar ve düşünür kimliğiyle öne çıkan Mehmet Âkif, eserlerinde milletin değerlerini ve toplumsal sorunları samimi bir üslupla işlemiş, hem edebî hem de millî bir rehber olmuştur.

20 Aralık 1873 tarihinde İstanbul'un Fatih ilçesinde dünyaya gelen Âkif, kökeni itibarıyla Arnavut ve Özbek asıllıdır. Babası İpekli Tahir Efendi, Kosova'nın İpek kasabasından İstanbul'a göç etmiş bir Arnavut; annesi ise Buhara'dan İstanbul'a göç eden Özbek kökenli Emine Şerif Hanım'dır. Ailesi, hem kültürel hem de dini açıdan köklü bir geçmişe sahiptir. Âkif, bu derin kültürel birikim içinde büyümüş ve erken yaşlardan itibaren zekâsı ve yeteneğiyle dikkatleri üzerine çekmiştir. Mehmed Âkif babasının rahle-i tedrisinde sıkı bir ahlakçı olarak yetişti; doğrucu, hakperest ve dürüst şahsiyetinin ilk temellerini de baba terbiyesinden aldı. Çok hassas, sağlam bünyeli, sağlam seciyeli, anlayışlı, tecrübeli dindar ve derin görüşlü bir kadın olan annesi Emine Şerife Hanım da Âkif'in karakterinde derin izler bırakmıştır. İlk öğrenimine Emir Buhari Mahalle Mektebi'nde başlayan Mehmet Âkif, Fatih Merkez Rüştiyesi'nde eğitimine devam etmiş ve burada dinî bilgilerle tanışmıştır. Lise yıllarını Mülkiye İdadisi'nde geçirmiştir. Ancak ailesinin maddî zorlukları nedeniyle 1888 yılında Mülkiye İdadisi'ni terk ederek Ziraat ve Baytar Mektebi'ne kaydolmuştur. Bu okulu

Eğer yürekleriniz aynı hisle çarparsa; Eğer o his gibi tek bir de gayeniz varsa; Düşer düşer yine kalkarsınız, emin olunuz... Demek ki birliği temin edince kurtuluruz. O halde vahdete hail ne varsa çiğneyiniz... Bu ayrılık da neden? Bir değil mi her şeyiniz?

1893 yılında birincilikle bitiren Âkif, Ziraat Nezaretî'nde veteriner olarak çalışmaya başlamıştır. Kamu sektöründe çalışarak Anadolu'nun çeşitli köylerinde görev yapmış, halkın yaşamını ve toplumun sorunlarını yerinde gözlemleyerek edebî bakış açısını şekillendirmiştir. Edebiyatla ilgisi çok küçük yaşlarda başlayan Âkif, çocukluk yıllarından itibaren şiirle ilgilenmeye ve yazmaya başlamış, erken yaşta edebiyat dünyasına adım atmıştır. İlk şiirini 1893 yılında yazan Âkif, bu dönemde halk şiirine olan ilgisini artırarak edebî kariyerinin temelini atmıştır. 1908'de İstanbul'da yayımlanan "Sırat-ı Müstakim" dergisinin başyazarlığını üstlenerek edebiyat dünyasında önemli bir yer edinmiştir. II. Meşrutiyet'in ilanı sonrası, İttihat ve Terakki Cemiyeti'ne katılarak millî bir edebiyat anlayışını savunmuştur. Bu dönemde, Türk milletinin bağımsızlık mücadelesi ve toplumun sıkıntıları üzerine yazdığı şiirlerle geniş bir okuyucu kitlesi bulmuştur. Mehmet Âkif, edebiyat kariyerinde millî duygularını sıkça dile getirmiş, vatan sevgisini her fırsatta ifade etmiştir. Çanakkale

Mısralara Ersoy

Savaş'ında yazdığı "Çanakkale Şehitlerine" adlı şiir, Türk milletinin kahramanlık tarihini destanlaştıran bir başyapıt olmuştur. Aynı şekilde, millî marşımız olan İstiklal Marşı'nın yazılış hikâyesi de oldukça anlamlıdır. 1920'li yılların başında, Osmanlı İmparatorluğu'nun yıkılmasının ardından Türkiye, yeniden doğuşunun sancılarını çekmekteydi. Millet, yürekte gelen bir sesle, bağımsızlığını haykıracak bir millî marş arayışındaydı. Bu kritik dönemde, Maarif Vekaleti (Millî Eğitim Bakanlığı) bir yarışma düzenlemişti. Yarışmanın amacı, Türk milletinin ruhunu, azmini ve özgürlük aşkını yansıtan bir marş bulmaktı. Yarışmaya yüzlerce şiir katılmış, ancak hiçbiri aranan ruhu yansıtmamıştı. Mehmet Âkif Ersoy ise ödüllü bir yarışmaya katılmak

istemediği için geri duruyordu. Ancak, Hamdullah Suphi Tanrıöver'in ısrarları ve ödülün kendisine verilmeyeceğine dair verdiği garanti, Âkif'in fikrini değiştirmişti. Mehmet Âkif, kalemine eline aldığı anda, Taceddin Dergâhı'nın sessizliğinde, milletinin acılarını, umutlarını ve inancını mısralara dökmeye başlamıştı. Her dize, Türk milletinin bağımsızlık sevdasının bir yansıması, her kelime, vatan topraklarına dökülen alın terinin ve kanın bir nişanesiydi. "Korkma, sönmez bu şafaklarda yüzen al sancak" diyerek başlayan bu marş, milletin kalbinde bir umut meşalesi yakmıştır. Mehmet Âkif, yazdığı İstiklal Marşı'nın Meclis'te okunup ayakta dinlenmesinin

ardından 12 Mart 1921'de millî marş olarak kabul edildi. Ödül olarak kendisine verilen 500 lirayı Hilal-i Ahmer (Kızılay) bünyesinde cepheye elbise diken Dar'ül Mesai Vakfı'na bağışladı. Mehmet Âkif Ersoy, İstiklal Marşı'nı yazarken yalnızca bir milletin bağımsızlık destanını değil, aynı zamanda kendi ruhunun en derin acılarını kağıda döküyordu. Rivayet edilir ki, o soğuk günlerde sırtında paltosu bile yoktu. Taceddin Dergâhı'ndan Meclis'e, üşüyen bedenine aldırmadan, yaya olarak gidiyordu. Etrafında en güzel ayakkabılar, kürklü paltolar varken, o lükse yüz çevirmiş, milletin yoksulluğunu kendi yaşamına taşımıştı.

İstiklal Marşı'nı yazarken hissettiği derin acıyı ve taşıdığı ağır sorumluluğu şu sözlerle dile getirmiştir. "Allah bu millete bir daha İstiklal Marşı yazdırmazın." Bu, yalnızca bir temenni değil, milletine duyduğu derin sevdanın ve o günlerin yürek burkan hikâyesinin yankısıydı. Mehmet Âkif'in her mısrasında, bir milletin gözyaşları, umutları ve direnişi saklıydı. Onun mütevazı duruşu, bir milletin onuru, kalemi ise bir ulusun özgürlük çığlığı oldu.

1911 yılı Nisan'ından itibaren daha sonra 7 kitapta toplayacağı Safahât adlı eserini meydana getirecek manzumelerini Sırât-ı Müstakim mecmuasında neşre başladı. Safahat-Birinci Kitab dışında Akif, farklı tarihlerde Süleymâniye Kürsüsünde (1912), Hakkın Sesleri (1913), Fâtih Kürsüsünde (1914), Hâtıralar (1917), Âsım (1924) ve Gölgele (1933) adlı kitapları neşretmiştir.

Mehmet Akif Ersoy'un kaleminden dökülen bu dizeler, Türk milletinin bağımsızlık mücadelesinin sembolü olmuştur. Her mısrasında, bir milletin yeniden doğuşunu, umudunu ve azmini bulmak mümkündü. İstiklal Marşı, bugün hâlâ milletimizin kalbinde bir bayrak gibi dalgalanmakta, her sözcüğüyle bizlere vatan sevgisinin ne demek olduğunu hatırlatmaktadır. Bu marş, Mehmet Akif Ersoy'un ve Türk milletinin aziz hatırasına saygıyla, nesilden nesile aktarılacak bir bağımsızlık destanıdır. Mehmet Âkif Ersoy, Türk milletinin en büyük kahramanlarından biridir. O, hayatını milletin özgürlüğüne, bağımsızlığına ve huzuruna adanmış bir şair olarak, Türk milletinin millî mücadelesinin en kritik anlarında hep ön planda olmuştur. Mesai arkadaşına yapılan haksızlıktan dolayı 1913 Mayıs'ında memuriyetten istifa ettiği gibi, aynı yılın sonlarında, fikrî ayrılık dolayısıyla İstanbul Darülfünunu'ndaki görevini de bırakmak durumunda kaldı. Bu arada, Sebülür-reşâd adını alan mecmuası da, hükûmet tarafından birkaç kez kapatıldı. En son memuriyeti, Umûr-i Baytariye Müdür Muâvinliği'dir.

Mehmet Âkif, yalnızca bir şair değil, aynı zamanda toplumsal olaylar karşısında duyarlı

bir figürdür. Balkan Savaşı ve I. Dünya Savaşı sırasında, yazdığı şiirlerle halkı moral ve motivasyon açısından desteklemiş, vatanın her köşesindeki insanları mücadeleye çağırmıştır. O, halkını birleştiren bir şair, milletin bağımsızlık mücadelesinin en büyük savunucusuydu. Ancak Cumhuriyet'in ilanıyla birlikte, Âkif'in idealleri ile yeni rejimin ideolojisi arasındaki farklar, onun büyük bir hayal kırıklığına uğramasına yol açmıştır. Yeni rejimin Osmanlı'dan devraldığı bazı köklü değerler, Âkif'in beklentileriyle örtüşmemiştir. Bu yüzden Dostu Abbas Halim Paşa'nın daveti üzerine kışı geçirmek için Mısır'a gider. Daha doğrusu gitmek zorunda kalır. Mehmet Âkif, son yıllarında sağlık sorunlarıyla mücadele etmek zorunda kalmış ve 1936 yılında Türkiye'ye dönmeye karar vermiştir. Ancak sağlığı giderek kötüleşmiş ve 27 Aralık 1936'da İstanbul'da hayata veda etmiştir. Vefatında, edebiyat ve kültür dünyası derin bir yas içinde kalmış, Türk milletinin büyük şairi ve millî marşının yazarı sonsuzluğa uğurlanmıştır. Cenazesi, büyük bir halk katılımıyla Edirnekapı Şehitliği'ne defnedilmiştir.

Mehmet Akif Ersoy'un hayatı ve eserleri, sadece kendi döneminin değil, günümüzün de önemli bir kaynağı olmuştur. Onun eserlerinde dile getirdiği millî ve dinî duygular, toplumun her kesiminde büyük bir yankı

uyandırmış ve bu yankılar nesilden nesile aktarılmıştır. Özellikle "Safahat" adlı eserinde toplumsal eleştiriler, dinî ve ahlakî öğütler, vatan sevgisi ve bağımsızlık mücadelesi gibi temalar işlenmiştir. Safahat, Türk edebiyatının en önemli eserlerinden biri olarak kabul edilir ve birçok edebî esere ilham kaynağı olmuştur. Mehmet Âkif, ayrıca toplumun her kesiminde adalet ve eşitlik ilkesini savunmuş, dinî ve ahlakî değerlere büyük önem vermiştir. Onun eserleri, toplumsal adaletin sağlanması, fakir ve ezilen kesimlerin korunması ve ahlakî değerlerin yaşatılması konusunda önemli mesajlar içerir. "İstiklal Marşı" ve diğer eserlerinde bu temalar sıkça işlenmiştir. Âkif'in şiirlerinde, halkın çektiği sıkıntılar, zulüm ve haksızlıklar karşısındaki duruşu açıkça görülür. Mehmet Âkif Ersoy'un anısını yaşatmak ve onun değerlerini gelecek nesillere aktarmak, Türk milletinin en büyük sorumluluklarından biridir. O, hayatı boyunca milletine hizmet etmiş, eserleriyle millî ve dinî değerleri en güzel şekilde yansıtmıştır. Mehmet Âkif Ersoy, Türk milletinin kalbinde daima yaşayacak ve eserleriyle sonsuza kadar hatırlanacaktır. Onun hayatı, milletine olan bağlılığının, vatan sevgisinin ve bağımsızlık mücadelesinin en güzel örneklerinden biridir. Mehmet Âkif'in idealleri ve değerleri, Türk milletinin gelecekte de yolunu aydınlatmaya devam edecektir.

Bir Gece

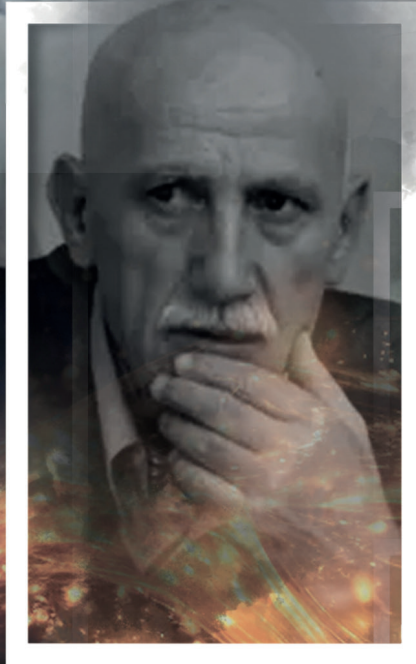
*Ondört asır evvel, yine bir böyle geceydi,
Kumdan, ayın ondördü, bir öksüz çıkarırdı!
Lâkin o ne hüsrandı ki: Hissetmedi gözler;
Kaç bin senedir, halbuki, bekleşmedelerdi!
Nerden görecekler? Göremezlerdi tabî'î:
Bir kere, zuhûr ettiği çöl en sapa yerdı;
Bir kere de, ma'mure-i dünyâ, o zamanlar,
Buhranlar içindeydi, bugünden de beterdi.
Sırtlanları geçmişti beşer yırtıcılıkta;
Dişsiz mi bir insan, onu kardeşleri yerdı!
Fevzâ bütün âfâkını sarmıştı zemînin
Salgındı, bugün Şark'ı yıkan, tefrika derdi.*

*Derken, büyümüş, kırkına gelmişti ki öksüz,
Başlarda gezen kanlı ayaklar suya erdi!
Bir nefhada kurtardı insanlığı o ma'sum,
Bir hamlede kayserleri, kistrâları serdi!
Aczin ki, ezilmekte bütün hakkı, dirildi;
Zulmün ki, zevâl aklına gelmezdi, geberdi!
Âlemlere, rahmetti, evet, Şer'-i mübînî,
Şehbâlini adl isteyenin yurduna gerdi.
Dünya neye sâhipse, onun vergisidir hep;
Medyûn ona cem'iyyeti, medyûn ona ferdi.
Medyûndur o ma'sûma bütün bir beşeriyet...
Yâ Rab, bizi mahşerde bu ikrâr ile haşret.*

Mehmet Akif Ersoy

Kelimelerin Gücüyle Yaşayan Bir Yazar:
Ömer Lütfi Mete

Ömer Lütfi Mete, 1949 yılında Rize'nin İyidere ilçesinde, eski adıyla Aspet, halk arasında ise Fıçıtası Mahallesi olarak bilinen köyde dünyaya gözlerini açtı. Doğduğu yer, onun hayatındaki birçok derin iz için bir başlangıç oldu. Babası, İyidere'de "Meteler" adıyla tanınan köklü bir ailenin mensubu, annesi ise Trabzon'un Of ilçesinin saygın

ailelerinden Sarallar ailesindedir. Bu iki değerli ailenin birleşimi, ona güçlü bir kültür mirası ve insanlık sevgisi kazandırdı. Çocukluk yıllarını bu topraklarda geçiren Mete, ilk ve ortaokul eğitimini tamamladıktan sonra, bir dönem Kur'an-ı Kerim kurslarında eğitim aldı ve aynı kurumlarda öğretmenlik yaparak, hem bilgiye hem de insanlara olan bağlılığını

güçlendirdi.

Rize Lisesi'ni bitirdikten sonra, 1970 yılında İstanbul Üniversitesi İktisat Fakültesi'ne kabul edilen Ömer Lütfi Mete, genç yaşta akademik dünyaya adım atmıştı. Ancak hayat ona başka bir yön vermek istedi. 1971 yılında gazetecilikle tanışarak, matbaa çıraklığından başladığı bu yolculuğa, kelimelerle şekil alacak bir kariyerin ilk

Sinema filmi söz konusu olduğunda bir kere akan sular durur. Hep isterim bunu. Ama şu olmadı, oturup yeni bir proje de tasarlamaya vaktim olmadı. Sürekli meşgul olduğum bir iş bitmeden yenisi gündeme geldi. Böylece ya dizi ya da sinema filmi her zaman meşgalem olmuştur. Daha çok sipariş işler, ısmarlama işler yapmış oldum böylece. Birkaç tane senaryom var çekilmemiş, kendi isteğimle kaleme aldığım. Yapımcıların ısmarladığı işler yaptım evet ama kendi isteğim hep roman yazmak oldu.

adımlarını attı. Fakat, annesinin vefatı, hayatında yeni bir dönüm noktasına işaret etti. Eğitimini yarıda bırakmak zorunda kalan Mete, 1974 yılında Marmara Üniversitesi Eğitim Fakültesi Türkçe Öğretmenliği bölümüne kaydoldu ve burada aldığı eğitimi, insanlara olan tutkusunun bir yansıması olarak her zaman önemsemiştir. Mezuniyetinin ardından memleketi Rize'ye dönen Mete, öğretmenlik yaparken aynı zamanda gazetecilik ve senaristlik alanında da derinleşmeye başladı. İstanbul Atatürk Eğitim Enstitüsü Türkçe Bölümü'ne kaydolarak, 1976 yılında bu bölümden de mezun oldu. Kısa süreli öğretmenlik deneyimlerinin ardından, edebiyatla, kelimelerle ve düşüncelerle buluşan Mete, Babiali'de Bizim Anadolu, Tercüman, Türkiye, Yeni Haber, Ortadoğu, Yeniçağ, Ayyıldız, Yeni Binyıl ve Sabah gibi önemli gazetelerde yönetici ve köşe yazarı olarak çalıştı. Türk Edebiyatı, Boğaziçi ve Çağrışım

dergilerinde; makale, mizahi öykü ve şiirleri yayımlandı.

Mete, sadece gazeteciliğiyle değil, aynı zamanda edebiyat dünyasında bıraktığı derin izlerle de hatırlanır. Gençlik yıllarında Ülkü Ocakları Rize İl Başkanlığı görevini üstlenmiş, Anavatan Partisi ve Milliyetçi Hareket Partisi'nden Rize milletvekili adayı olmuştur. Ancak hayatın ona sunduğu her fırsatta, sadece başarıyı değil, aynı zamanda mücadeleyi de kabul etti. Ne de olsa; o, halkına hizmet etmenin, topluma değer katmanın ne demek olduğunu her zaman hissetmiş bir insandı.

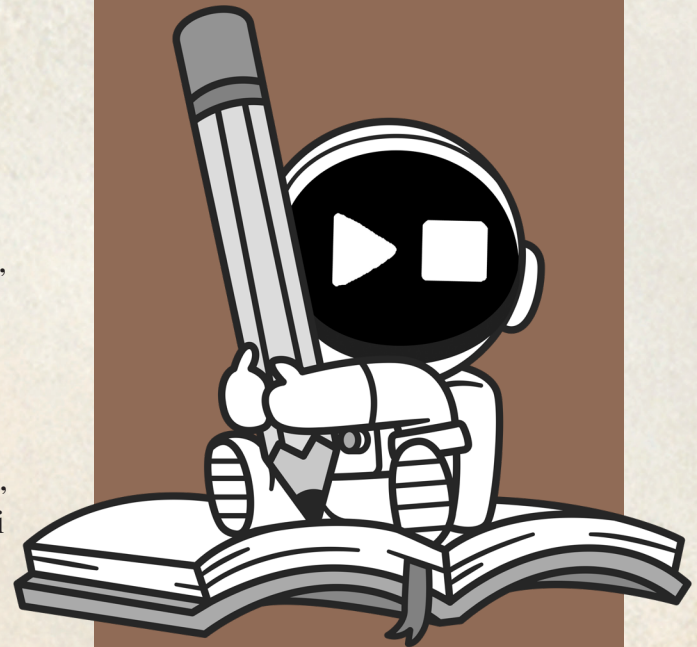
1982 yılında Leyla Hanım'la evlenen Ömer Lütfi Mete, dört çocuk sahibi oldu: Ali Buhara, Fatma Berra, Hatice Hicaz ve Zeynep Mücteba. Ailesiyle birlikte kurduğu hayat, işinde ve özel yaşamında örnek alınacak bir dengeyi simgeliyordu. Mete, sadece bir gazeteci, öğretmen veya yazar değil, aynı zamanda bir hayat öğretmeni, insan ruhunun derinliklerini anlamış bir edebiyatçıydı. Terzi çıraklığı, matbaa işçiliği, çeşitli dergi ve gazetelerde mizanpaj sorumluluğu, gazetecilik, öğretmenlik, muhabirlik, spor yazarlığı, genel yayın yönetmenliği ve senaristlik gibi pek çok alanda birikim kazanan Ömer Lütfi Mete, edebiyat alanındaki en büyük katkısını "ediplik kimliği" ile ortaya koymuş, eserleriyle iz bırakmıştır.

18 Kasım 2009 tarihinde, 59 yaşında geçirdiği kalp krizi sonucu aramızdan ayrılan Mete, Rize'nin topraklarına değil, İstanbul'un Çengelköy Mezarlığı'na defnedildi. Ölümü, sadece yakınlarını değil, onun kaleminden beslenen tüm okurlarını derinden üzmüştür. Ancak, arkasında bıraktığı eserleri, adını yaşatacak, ona olan sevgi ve saygıyı daimî kılacaktır.

Ömer Lütfi Mete, geride bıraktığı mirasıyla, Türk edebiyatının önemli figürlerinden biri olarak hafızalarda yaşamaya vdevam etmektedir.

*Ömer Lütfi Mete,
kelimelerin
ötesinde bir hayat
öğretmeni; kalemiyle
insan ruhunun
derinliklerini anlamış
ve eserleriyle nesiller
boyu sürececek bir iz
bırakmıştır. Onu
anmak, sadece bir
yazar ve gazeteciyi
değil, aynı zamanda
insanlığa adanmış bir
gönül insanını yâd
etmektir.*

FUNDA ÖZTÜRK

İsmet Özel

GÜLT
isyan!

Buğünümü yapan, dünüm.
Ama yarına karşı tamamen özgürüm.
Yarınımın kumaşını kendim dokuyacağım.

Alay Alatlı

Umutsuzluk yok,
gün gelir, gül de açar,
bülbülde öter.

Sezai Karakoç

MUVA

2024 Özet

Bu Duvarda
Beni Seviyor
Olabilir
Turgut Özal

**GÖRİ
GÖRÜ**

“Muhabbet Vakti”

YAKIŞIKLIYIM DE Mİ ?

Sevgi neydi ?
Sevgi iyilikti, dostluktu..
Sevgi emekti...

uzun ^{iki}
bir yoldayım
Asud Veysoel

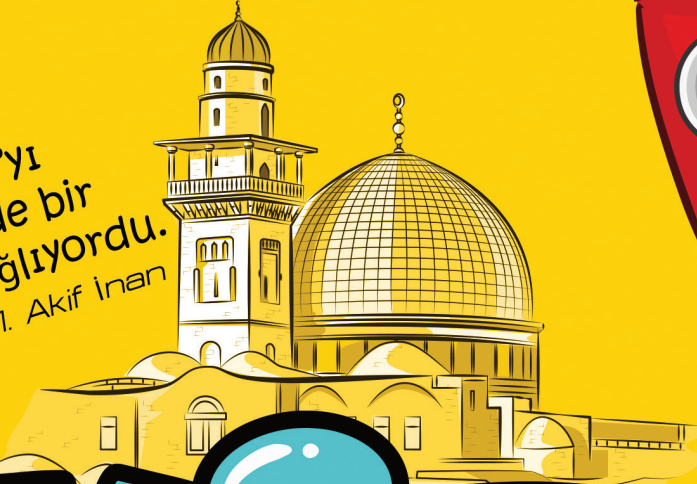
Hayatta en
hakiki mürşit
akıldır.

GOYDOR
BOİ

Peyami Şafa

Mescid-i Aksa'yı
gördüm düşümde bir
çocuk gibiydi ve ağlıyordu.
M. Akif İnan

KORKUN!

KORKUN!

Lambada titreyen
alev üzüyor

DORGI

Kim bıraktı uçurumu
bu kadar yanıma

Nuri Pakdil

Sevmekte
Yorulur...

Cahit Zevceoğlu

Fundba=

İstanbul'un derinliklerinde bir edebiyatçı: Sâmiha Ayverdi

Bir yazar, kelimelerle zamanın ötesine dokunur; bir düşünür ise içsel dünyasında geçmişin ve geleceğin izlerini birleştirir. Sâmiha Ayverdi, İstanbul'un derinliklerinde hayat bulan bir düşünce ve edebiyat yolculuğu ile, tarihin ve insan ruhunun sırrını keşfetmeye adanmış bir ömre sahiptir.

Sâmiha Ayverdi, 25 Kasım 1905'te İstanbul'un manevi zenginliklerle bezenmiş Şehzadebaşı semtinde dünyaya geldi. Kendisi, edebiyatın ve düşüncenin derinliklerinde yol almış, Türk kültürünün pek çok önemli alanına katkılar sunmuş bir mütefekkir ve mutasavvıftı. Ayverdi, henüz genç yaşta, aile içinde kendini keşfetmeye başlamış, eğitimini çeşitli öğretmenlerden aldığı mütevazı derslerle şekillendirmiştir. Süleymaniye Kız Numune Mektebi'nden sonra özel derslerle eğitimini tamamlayan Ayverdi, Fransızca'yı akıcı bir şekilde öğrenmiş ve dünya görüşünü zenginleştirmek için; tarih, tasavvuf ve felsefe alanlarında derinleşmiştir. Ayverdi, edebiyat ve düşünce dünyasında kendine sağlam bir yer edinmek için büyük bir çaba göstermiş, felsefi ve tasavvufi derinliği ile yalnızca yazdığı eserlerde değil, hayatının her anında bu derinliği hissettirmiştir. Türk düşünce dünyasının önemli isimlerinden olan Ayverdi, Rifailik tarikatına mensup bir müritti ve bu bağlılık, onun içsel yolculuklarına yön vermiştir. Yazarlık kariyerine 1938 yılında Aşk Budur (Aşk Bu İmiş) adlı romanı ile adım atmış, bu eserini zaman içinde çok daha derin, anlam yüklü eserlerle takip etmiştir. Ayverdi'nin romanları, özellikle İstanbul'un tarihî dokusunu, tasavvuf anlayışını ve insan ruhunun içsel yolculuğunu derinlemesine inceleyen metinlerdir. 'Batmayan Gün (1939)', 'İnsan ve Şeytan (1942)' adlı romanlarında geçmişin izlerini arayan bir karakterin arayışına tanıklık ederiz. Ayverdi'nin en güçlü yönlerinden biri, tarihi sadece bir geçmiş zaman dilimi olarak değil, bir ruhsal yolculuk ve kültürel bellek olarak görmesiydi. İbrahim Efendi Konağı adlı eseri, bu derin geçmiş özleminin en belirgin yansımasıdır. Eserlerinde, Kenan Rifai'nin öğretilerine de sıkça yer vermiş ve onun felsefi yaklaşımını okuyucularına tanıtmıştır. Aynı

*Geçmişin izleriyle
şekillenen bir ruh,
geleceğe ışık tutan bir
yıldız olur. Sâmiha
Ayverdi, hem tarihin
derinliklerinden
hem de insanın içsel
yolculuğundan aldığı
ilhamla, sonsuzluğa
uzanan bir iz bıraktı.*

FATMA TECİRLİ

zamanda, Ken'an Rifâi ve Yirminci Asrın Işığında Müslümanlık (1951) adlı çalışmasında, Rifai'nin düşüncelerini geniş bir perspektifle ele alarak, bu düşünce dünyasını çağdaş okuyucuyla buluşturmayı amaçlamıştır.

Ayverdi'nin yazın hayatı yalnızca romanlardan ibaret değildir. Kendisinin katkı sağladığı alanlar arasında; hatırat, makale, inceleme ve araştırma yazıları da bulunmaktaydı. İstanbul'a ve İstanbul'un medeniyetine olan derin sevgisi, birçok eserine yansır. Edebî ve Mânevî Dünyâsı İçinde Fâtih (1953), İstanbul Geceleri (1952) gibi yapıtları, İstanbul'un mistik yüzünü ve tarihsel zenginliğini ele alan önemli incelemelerdir. Ayverdi, yazılarıyla İstanbul'u âdeta bir zaman tüneli gibi işleyerek, okuyucularını geçmişin ve geleceğin kesiştiği noktada bir yolculuğa çıkarır.

Sâmiha Ayverdi'nin fikir hayatındaki diğer önemli unsurlardan biri de, tarihe duyduğu derin sevgi ve saygıdır. Türk tarihi ve kültürü, eserlerinin temel yapı taşlarından biri olmuştur. Ayverdi, tarih ve kültür bilincini geliştirmeyi amaçlayarak, Türk millî kültürüne olan katkılarını sürekli artırmış, Türk-Rus Münâsebetleri ve Muhârebeleri (1970), Türk Tarihinde Osmanlı Asırları (1975) gibi çalışmalarıyla, tarihe ışık tutmuş ve geçmişin izlerini günümüze taşımıştır. Ayrıca, Türk kadınlarının toplumsal alandaki yerini güçlendirmek amacıyla da önemli adımlar atmıştır; Türk Ev Kadınları Derneği'nin kurulmasına öncülük etmesi, bu çabalarının bir parçasıdır.

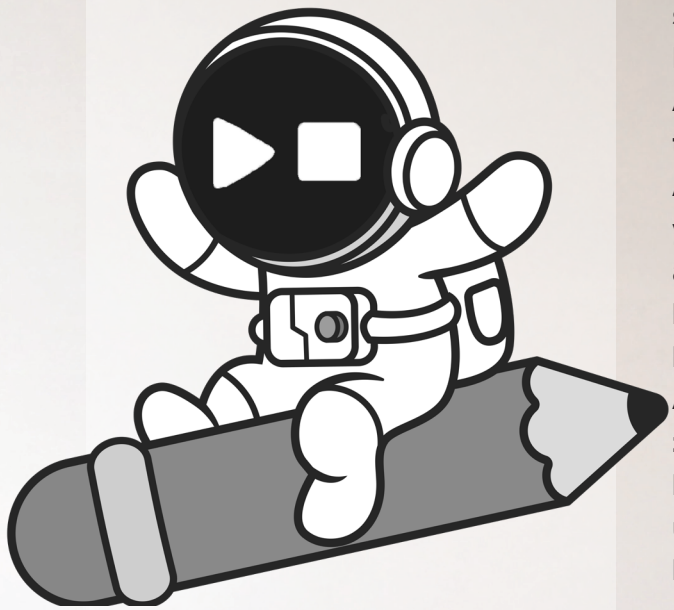
Ayverdi, yalnızca yazın dünyasında değil, aynı zamanda kültürel ve sosyal hayatta da aktif bir figürdür. Kubbealtı Cemiyeti'nin kurucu üyelerindendir ve hayatı boyunca pek çok kültürel faaliyet içinde yer almıştır. İstanbul

Fetih Cemiyeti ve İstanbul Enstitüsü gibi kurumlarda etkin rol almış, Türk kültürünün korunması ve yayılması adına önemli işler yapmıştır. 1966'da, ağabeyi Ekrem Hakkı Ayverdi ile birlikte Kubbealtı Cemiyeti'ni kurarak, Türk düşüncesine katkı sağlayacak bir platform oluşturmuştur.

Sâmiha Ayverdi, edebiyat ve kültür dünyasına kattığı her şeyin yanında, içsel yolculuğu ve tasavvufi derinliğiyle de tanınır. Yaşamını, içsel dünyasında bir anlam arayışı içinde sürdürmüş, insanın ve evrenin anlamını derinlemesine kavramaya çalışmıştır. Yazdığı eserlerde hem bir bilge hem de bir öğretmen gibi, insanlara yol göstermiştir. Ayverdi, bir taraftan geçmişi aydınlatırken, diğer taraftan bu aydınlıkla insanın içsel dünyasını aydınlatmayı hedeflemiştir.

Sâmiha Ayverdi'nin hayatı, kültürüne, düşüncesine ve İstanbul'a olan tutkusunun bir ifadesiydi. 22 Mart 1993'te İstanbul'da vefat eden Ayverdi, geriye birçok eser ve iz bırakarak bu dünyadan ayrıldı. Bugün, onun düşünceleri ve eserleri Türk edebiyatı ve kültüründe önemli bir yer tutmaya devam ediyor. Zeytinburnu'ndaki Merkez Efendi Türbesi hazînesine defnedilen Ayverdi, hayatının her anında topluma hizmet etmeyi kendisine bir görev bilmiş, mirasını hem eserlerinde hem de kurduğu cemiyetlerde sürdürmüştür.

Ayverdi, Türk edebiyatında ve kültüründe derin bir iz bırakmış, tarihi, tasavvufu, insanın içsel yolculuğunu ve İstanbul'u keşfetmek adına attığı adımlar, onu unutulmaz kılmıştır. Hem bir yazar hem bir düşünür olarak, Sâmiha Ayverdi'nin adı Türk kültür hayatında daima anılacak, onun derin düşünce dünyası ve manevi mirası daima yaşamaya devam edecektir.

Heiran: Mültecilik ve Aşkın Kesiştiği Duygusal Bir Yolculuk

Heiran, mülteci bir gencin aşk ve kimlik arayışıyla şekillenen içsel yolculuğunu keşfederken, toplumsal ve kültürel engellerin insan ruhu üzerindeki etkilerini derinlemesine irdeliyor. Film, mültecilik temasını duygusal bir bağlamda işlerken, karakterlerin karşılaştığı zorlukları ve aşkın gücünü vurguluyor.

DİLAN ÇETİNKAYA

S

en gidiyorsun, tozlar içinde kayboluyorsun.

Ben sözümünden çıkmadım, sen de sözünden çıkma.

Bu anlamlı ve derin sözler, "Heiran" filmine aittir. 2009 yapımı olan bu film, İran sinemasının önemli isimlerinden Asghar Farhadi'nin yapımcılığını üstlendiği bir drama eseridir. Filmin yönetmenliğini ise Sadaf Foroughi yapmıştır.

"Heiran", toplumsal baskıları, bireysel özgürlükleri ve kimlik arayışını derinlemesine işleyen bir yapım olarak, insan ruhunun içsel çatışmalarını ve bu çatışmaların kişisel özgürlükle nasıl şekillendiğini anlatır.

Film; aşk, fedakarlık ve toplumsal baskılar arasında sıkışıp kalan genç bir kadının hikâyesini işlerken aynı zamanda izleyiciyi İran ve Afganistan arasındaki sosyopolitik meselelerin içine çeker. Shalizeh Arefpour,

Heiran filminde sinematik anlatımıyla duyguları derinlemesine ve ustalıkla işler. Mahi'nin gözlerindeki hüüzün, Heiran'ın sessiz mücadeleleri, Tahran sokaklarının kasveti ve köy yaşamının yargılayıcı atmosferi, izleyiciyi hikâyenin derinliklerine çeker. Film, mülteciliğin, çaresizliğin ve aşkın kesişim noktasında bir insanlık dramını ele alır. Bu hikâye, yalnızca bir aşkı konu almakla kalmaz; savaşın, göçün ve yaşam mücadelesinin iç içe geçtiği, duygusal ve toplumsal katmanlarla örülü bir yapıyı gözler önüne serer.

Filmin merkezinde mültecilik, kimlik ve siyasi sorunlar yer alır. Sınırları aşan Heiran, bulunduğu her yerden uzaklaşmak zorunda kalan bir mülteci'dir. Mültecilik; beraberinde kimlik kaybını, yalnızlığı ve belirsizliği getirir. Bu duygu, filmin her sahnesinde hissedilir. İnsanlar evlerini, ailelerini ve geçmişlerini bırakıp başka bir yerde yaşamak zorunda kalırken, hayatlarının hâkimiyeti

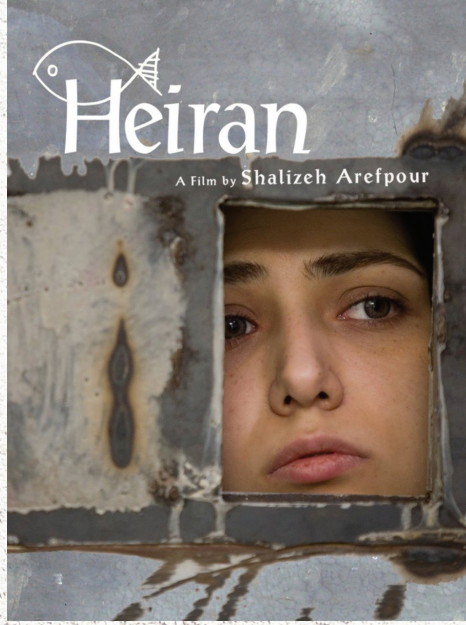

avuçlarından kayıp gider. Her bir arayışta ve adımda kaybolan belli şeyler vardır: umut, kimlik ve güven.

Heiran karakteri, tam bu noktada elinden kayıp giden kimliğiyle yüzleşir ve onu uzun bir yolculuğa çıkarır. Filmin merkezinde bulunan 17 yaşındaki Mahi, henüz çok genç ve idealist bir kızdır. Ailesine bağımlı ve hayallerle doludur. Ancak Afgan göçmeni Heiran ile tanışır ve tüm ideallerini bu uğurda harcar. Sadece arkadaşlık olarak başlayan ilişki zamanla bir aşka dönüşür. Ancak Mahi'nin ailesi, bu aşka şiddetle karşı çıkar. Heiran'ın göçmen kimliği, bu ilişkiye engel olmanın en önemli nedenidir.

Tam bu noktada Heiran aşk duygusunda dahi toplumun ona dayattığı mültecilik kimliğiyle yüzleşir. Bu yüzleşme her ne kadar acı olsada birbirini seven iki insanın kavuşmasına engel olamaz. Kendi ülkesinde bir aidiyet kuramayan Heiran, *Mahi'nin kalbinde bir aidiyet kurmaya çalışır. Mahi'nin babası, "O bir yabancı, üstelik bizim ülkemizde yasal olmayan bir şekilde yaşıyor." diyerek Heiran'ı küçümser ve tehlikeli bir seçim olarak görür.*

Yönetmen, bu çatışma içinde izleyiciye şu soruyu sorar: "Bir insan, sadece doğduğu topraklardan dolayı neden aşağılanır?" Bu soru, Mahi ve Heiran'ın hikâyesinin en can

alıcı noktalarından biridir ve filmin duygusal derinliğini artırır.

Mahi, toplumsal baskılara rağmen sevdiği adamın peşinden gider. Heiran'a duyduğu bağlılık ve aşk duygusu kendini ifade edemediği bir dünyada özgürlük arayışını temsil eder. Çünkü insan bir kalpte bir anlam bulunca kendini ifade etme gereği duyar ve bunun neticesinde tüm toplumsal baskılara bir direniş gösterir. *Bu direniş bazen bir söze bazende bir sessizliğe dönüşür. Sevdiği adam için her şeyi geride bırakan Mahi, aynı*

zamanda bir dönüşümün sembolü olur. Bu dönüşüm, Mahi'nin çocukluktan kadınlığa geçişini ve olgunlaşmasını içerir. Sancılı ve hüznümlü geçen bu dönüşüm Mahi için kilit nokta olmuştur. Çünkü çok severek ardından gittiği adam gün gelip onu bırakmak zorunda kalır.

Bu gidişi kabullenmeyen Mahi, onu bulmak için Heiran'ın ardından gider, Mahi'nin bu çıpınışı izleyiciyi derinden etkiler. Bu sancılı yolculukta, Mahi'nin aşkı ve fedakarlığı karşılıksız kalır. Bu hissiyat, şair Furuğ Ferruhzad'ın şu dizeleriyle özetlenebilir: *"Ve aşk, incitici bir sözdü; bir sır dolusu karanlık, bir şarkı dolusu hüznün."*

Filmin final sahnesinde yönetmen izleyiciyi derin bir düşünceye sevk eder: Mahi'nin aşkı uğruna verdiği mücadele ve fedakarlık, onun kendi iradesiyle yaptığı cesur bir tercih miydi, yoksa ailesi ve toplumun dayattığı normlara karşı yaşadığı bir yenilgi mi? Bu sorunun yanıtı net bir şekilde verilmez; izleyici, Mahi'nin hikâyesindeki ikilemi ve içsel çatışmayı kendi duygularıyla yorumlamak zorunda kalır. Yönetmen, bu son ile izleyicinin kalbinde derin bir etki bırakır ve filmi unutulmaz hale getirir.

42. Hücre

Karanlık Zindanlarda Özgürlük Umutları...

*Daha önce hiç dostum dediğiniz kişinin yüzüne
nefretinizi ve kıskançlığınızı haykırmış mıydınız? Sizleri bilemem ama
Winston çok acı bir şekilde haykırıyor.*

SENANUR ANDAÇ

Afrika'yı etkisi altına alan ve faşizmin en güçlü dayanaklarından biri olan Apartheid rejimi; sömüren, adaletsiz davranan, eşit olmayan, baskıyla yöneten ve insanı insandan ayırandı. "42.Hücre" bu rejime

başkaldıran, eşitliğin ve adaletin sesi olan bir oyun olarak karşımıza çıkıyor. 42.Hücre oyunu, iki mahkumun hikâyesini anlatır. Zorlu hapishane koşullarında, bu iki mahkumun birbirine olan bağlılığı ve

özgürlük mücadelesi, izleyiciye yalnızca bir hikâye sunmakla kalmaz, onları toplum yapısı üzerine derin bir düşünceye sevk eder. John karakterini canlandıran Fatih Yağlıcan ve Winston karakterine hayat

veren İlyas Aksin, rollerine o kadar derinlemesine nüfuz etmişler ki, izleyiciyi bir yanda kakhahalarla güldürürken, diğer yanda kalbinin derinliklerinde tarifi imkânsız bir acı hissettirebiliyorlar. Bu duygusal geçişler, bireyin hem kendi içsel çatışmalarını hem de toplumla olan ilişkisini gerçekçi bir biçimde yansıtarak seyircinin duygusal dünyasında kalıcı izler bırakıyor. Sahne üzerindeki her hareket, her duygu, izleyicinin ruhuna dokunarak onları bir sorgulamaya sürüklüyor. Astro Sahne Sanatlarında sahnelenen 42. Hücre oyunu, üç tarafı izleyicilerle çevrili sahnesiyle, izleyiciyi adeta bir koğuşun içinde, kasvetli bir atmosferde hapsolmuş gibi hissettiriyor. Oyun, dar alan, doğru ışık kullanımı ve baskıcı seslerle, hapishanenin dar ve boğucu dünyasını izleyiciye derinlemesine aktarıyor. Oluşturulan atmosfer sayesinde oyun izleyiciyi adeta hapishanede ve mahkumların dar dünyasında misafir ediyormuş hissi uyandırıyor. Oyundaki belki de en çarpıcı olan, 42. Hücre'nin işlediği evrensel temaların derinliği ve gücüdür. Zaman ne kadar geçerse geçsin, teknoloji ne kadar ilerlerse ilerlesin, dünya üzerindeki ırkçılık, ayrımcılık ve sınıfsal ayrımların hala varlığını sürdürmesi, eserin gücünü daha da artırıyor. Oyunun derinliklerinde, toplumsal eşitsizliklere dair çarpıcı bir mesaj var ve bu mesaj zamanla eskimeyen bir gerçeklik haline geliyor. Konusuyla evrenselliğini her zaman koruyacak olan bu oyun, bir sahne gösterisi olmaktan çıkıp, topluma önemli bir mesaj bırakan, insanlık durumunu derinlemesine sorgulayan bir yapıt olarak karşımıza çıkıyor. Oyun sonunda oyuncular ve yönetmen ile gerçekleştirdiğimiz sohbetimizde oyun sürecinin kendileri için oldukça anlamlı ve heyecan verici bir deneyim olduğundan bahsettiler. Oyuncular, 42.Hücre hakkında "Oyun oldukça keyifli geçti. İçindeki yükselişler ve alçalmalar gerçekten

heyecan vericiydi. Partnerimle çalışmak çok keyifliydi; aramızda bir söz vardı ve bu oyun sayesinde o sözü tutmuş olduk. Hem duygusal hem de profesyonel bir bağla ilerleyerek eşsiz bir deneyim yaşadık. Ayrıca, 42. Hücre'nin seyirciyle buluşması beklediğimizin çok ötesinde bir geri dönüş aldı. Seyircinin yüzündeki mutluluğu görmek, bizim mutluluğumuzun da ta kendisi oldu. Bu, emeğimizin karşılığını almak gibiydi ve seyirciyle kurduğumuz bağ çok değerliydi." şeklinde konuştular. Oyunun yönetmeni Erdem Şenses ise , "Bu oyunun elbette bir mesajı var. Güney Afrika'daki direnişi anlatıyoruz; halkın, kendi özgürlükleri ve hakları için başkaldırmasını...

Bu temayı günümüze benzetiyorum çünkü her dönemin, her toplumun özünde karşılaştığı evrensel bir durum bu. Oyun süreci bizim için oldukça özverili geçti. Performans açısından yoğun bir yapım olmasına rağmen, bizler bu yükü birlikte omuzladık." diyerek oyunun derin mesajını ve ekip çalışmasının önemini dile getirdi. 42. Hücre ekibi hem profesyonel hem de duygusal bağlarla ilerleyerek unutulmaz bir deneyime imza atmış oldular.

"Unut beni, ben öyle yapacağım, sonra bir gün gelecek, her şey unutulacak..."

Kadim Mirasın İzinde

Selçuklu Belediyesi kurumsal olarak pek çok kültür projesinin yürütücüsü ve destekleyicisi oldu. Bugün Selçuklu'ya ilişkin dönem dizileri reyting rekorları kırar, Selçuklu devletini içeren yayınlar başucu kitabı olurken; Selçuklu Belediyesi yıllardır Türkiye Cumhuriyeti'nin önemli kültür projelerinin mimarlarından oldu. Selçuklu Belediyesi öncülüğünde gerçekleştiren kültür projelerinin sonucunda tarihe ışık tutan, alanda yapılacak yeni çalışmalara kaynak oluşturacak nitelikte eserler ortaya konulmuştur.

FATMA TEGİRLİ

Türklerin Mirası

“Tarihten Türkler çıkarılırsa, ortada tarih diye birşey kalmaz.”

Prof. Fritz Neumark'a ait olan bu çarpıcı ifade, Türk milletinin dünya tarihindeki derin etkisini ve belirleyici rolünü özetler. Türkler, yüzyıllar boyunca Asya'dan Avrupa'ya, Afrika'dan Ortadoğu'ya uzanan geniş bir coğrafyada, farklı medeniyetler üzerinde kalıcı izler bırakmıştır. Büyük imparatorluklar kurmuş, bilim, sanat, mimari ve edebiyat gibi pek çok alanda evrensel katkılar sunmuşlardır. Orta Asya'dan başlayan serüvenleriyle tarih sahnesinde göçebe bir kültürden, yerleşik düzenin en ihtişamlı devletlerine dönüşmüş; Hunlardan Selçuklulara, Osmanlılardan günümüz Türkiye Cumhuriyeti'ne kadar dünya düzenini etkileyen bir güç olmuşlardır. Türklerin oluşturduğu devletler, sadece savaşlar ve zaferlerle değil, aynı zamanda hoşgörü politikaları, kültür ve bilim alanındaki yenilikçi yaklaşımlarıyla da bilinir. Örneğin, İslam dünyasına kattıkları bilimsel gelişmeler, Batı Rönesans'ını

tetikleyen önemli adımlardan biri olarak kabul edilir. Osmanlı Devleti'nin yüzlerce yıl süren yönetimi boyunca farklı milletlerin bir arada barış içinde yaşadığı kozmopolit yapısı ise, bugün bile imrenilecek bir örnek sunmaktadır. Neumark'ın bu ifadesi, Türklerin tarihsel bağlamdaki önemini yalnızca askeri ya da siyasi başarılarla değil, medeniyetlerin inşasına olan kültürel, bilimsel ve insani katkılarıyla da değerlendiren bir vurgudur. Türkleri tarihten çıkarmak, insanlık tarihinin temel taşlarını yerinden sökmek anlamına gelir. *Selçuklu Belediyesi tarafından hazırlanan ve Türkler üzerine yapılmış en kapsamlı çalışma olan Türklerin Mirası eseri ilk etapta 6 ciltten oluşmaktadır.* Eser, Türk milletinin destansı hikayesini bilimsel olarak ele almaktadır. Türklerin mimarî, sosyal ve siyasal gibi konularda günümüze kadar ulaşmış mirası konu edilmektedir. Kitap çalışmasıyla birlikte belgesel film çalışması da yapılmaktadır. Bu proje kapsamında ilerleyen yıllarda 12 cilt kitap çalışması da ek olarak yapılacaktır.

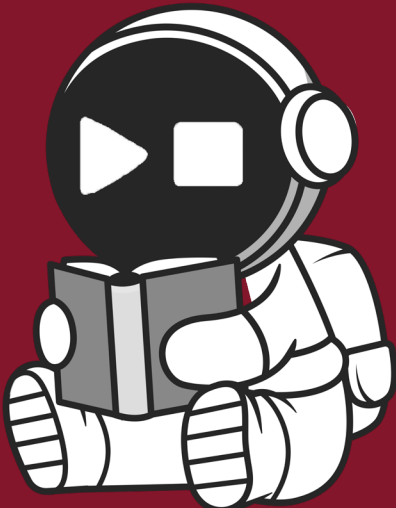

Yapım: Selçuklu Belediyesi
Yapım Yılı: 2022
Himaye: Türkiye Cumhuriyeti Cumhurbaşkanlığı
Cilt: 6

“Ben biliyordum zaten. Ama bilmemek istedim. Bilmezden gelmek bazen en iyisi. Bilmemeyi istiyorsun çünkü. Öyle olmamasını. Ama elinden bir şey gelmiyor. Kendi gerçeğini yaratıyorsun sonra, o gerçeğe öyle bir sarılıyorsun ki seninle beraber herkes inamıyor.

ARİFE SALMAN

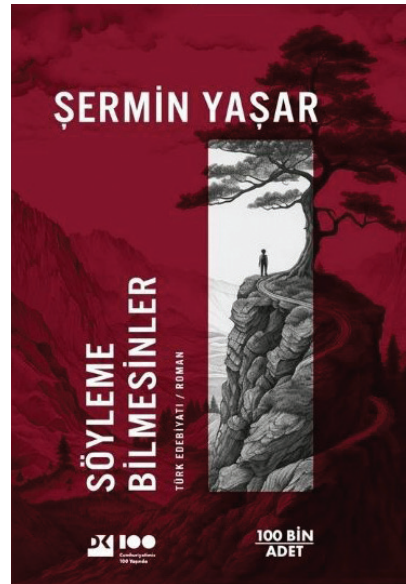
Söyleme Bilmesinler...

Her yaştan yüz binlerce okurun kalbini kazanan Dedemin Bakkalı kitabının yazarından yine çok sevilecek bir eser: Söyleme Bilmesinler. Kitap, yazarın derin gözlemleri ve duygusal anlatımıyla öne çıkan bir eser. Roman, insan ilişkileri, aşk, yalnızlık ve toplumsal meseleler etrafında dönen, içsel bir yolculuğu anlatır. Kitap, yaşamın karmaşasını ve bireylerin iç dünyalarındaki çatışmaları ele alırken, aynı zamanda toplumsal normlara ve beklentilere de göndermelerde bulunur. Yaşar, karakterleri aracılığıyla okuyucuya empati kurma fırsatı sunar ve insan doğasının karmaşıklığını çarpıcı bir dille tasvir eder. Söyleme Bilmesinler, akıcı bir anlatıma sahip olup, okuyucularına düşündürücü bir deneyim yaşatır. Yaşar'ın dili, sade ama etkileyici bir biçimde yazılmıştır ve romanın duygusal derinliğiyle birleşerek, okurun zihninde kalıcı izler bırakır. Kitap, modern yaşamın zorluklarıyla yüzleşen bireylerin hikayelerini anlatarak, evrensel temaları işler ve okuyucuyu derin düşüncelere sevk eder. Eğer insan ilişkileri ve toplumsal dinamiklerle ilgilenen bir eser arıyorsanız, Söyleme Bilmesinler ilginizi çekebilir. “Yalansız artık. Hala birkaç sırrımız var. Ama yalansızız.” Evlenip aynı çatı altında yaşıyorlar diye karı koca olur mu insanlar? Aynı ana babadan oldular diye birbirlerine sahiden kardeş olur mu çocuklar?

Yıllar kalbini dağlasa da içlerindeki o kor söner mi aşıkların?
Her şeyi aşık olanların sakladıkları sırlar daha mı çoktur?
Şermin Yaşar, Söyleme Bilmesinler'de, kalabalık bir ailenin ilk bakışta sıkı örülmüş gibi görünen nakışlarını ilmek ilmek çözüyor. Hem de roman kahramanlarına ayrı ayrı söz hakkı vererek yapıyor bunu. “Herkesin hikayesini dinledin. Haydi, şimdi sen anlat: Aslında ne oldu, nasıl oldu?” diyor adeta. Karakterleri konuştuğunda çözülen bir sırlar yumağı, Söyleme Bilmesinler. Yumak çözüldükçe iplerin uçları nerelerden çıkmıyor ki.

Aile bağları nasıl düğümler atar insanların yazgısına? Anne babaların, çocukların omuzlarına yükledikleri onlara neler yapar? Hayatlarımıza vicdan azabı gibi oturanlar bir gün yerinden kalkar mı? Yanı başınızdaki o sıradan evlerde aslında neler yaşanır? Romanda bunların cevaplarını okurken acı bir gülümseme, hatta katran karası bir gülümseme belirecek yüzünüzde. Yazar, avuç içlerinden yazgılarını okumuyor insanların; kalplerinin kıvrımlarındaki sırları cesaretle döküyor kağıda. Gülümsemenin acı yanını bilenler, görüldüğü gibi olmayanla ve bir şeyin iç yüzüyle hesaplaşmaya cesareti olanlar için...

Oyuncu Anne lakabıyla tanınan Şermin Yaşar 1982 yılında Almanya'nın başkenti Berlin'de doğdu. Bir müddet sonra Türkiye'ye gelen yazar eğitimini burada almıştır. Türk Dili ve Edebiyatı Bölümünü okuyan yazar yine bu alanda yüksek lisansını yapmıştır. Bir reklam ajansında reklam yazarlığını da yapan yazar hem çocuk hem de yetişkinler için pek çok kitaba imza atmıştır.

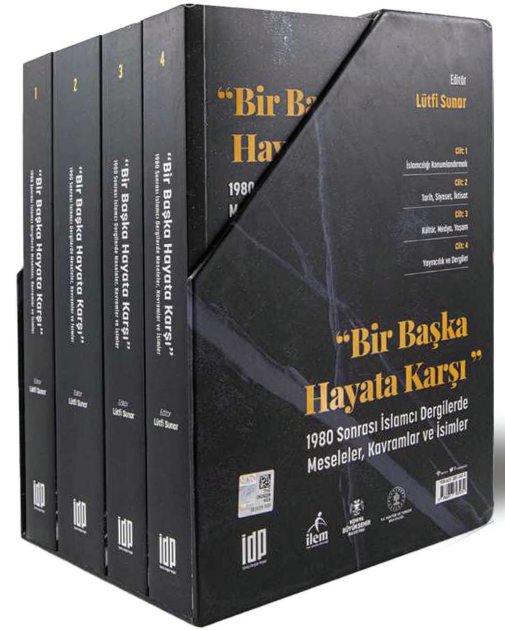
‘Bir Başka Hayata Karşı’

Türkiye’de İslamcılık Düşüncesi başından beri üzerine çokça yazılan ve farklı yönleriyle konuşulan bir konu olmasına rağmen bu düşüncenin üretildiği, tartışıldığı ve yaygınlaştırıldığı dergiler pek çalışılmamıştır. Hâlbuki dergiler, Osmanlı’nın son döneminden bugünün Türkiye’sine kadar, İslamcı düşüncenin oluşumunda ve gelişiminde önemli bir işleve sahip olmuş ve İslamcı yayıncılığın en önemli bileşenlerinden birini teşkil etmiştir. *İslamcı Dergiler Projesi (İDP)*, bu mühim boşluğu doldurmak üzere 1908-2010 yılları arasında yayımlanmış İslamcı dergileri gün yüzüne çıkarma ve inceleme hedefiyle 2013 yılında İlmi Etüdler Derneği (İLEM) çatısı altında başlamıştır.

İLEM (İlmi Etüdler Derneği) tarafından 2013 yılından itibaren büyük özveri ve yoğun bir çalışma ile yürütülen İslamcı Dergiler Projesi (İDP) üçüncü aşamasının da tamamlanmasıyla beraber benzeri olmayan bir arşivi gün yüzüne çıkardı.

Bu kaynakların araştırmacılarla buluşması hem yakın dönem İslam düşüncesine dair ezberlerin yeniden gözden geçirilmesini hem de mevcut tartışmaların kökenlerine dair detaylı bir inceleme alanı açmıştır. 1908’den günümüze İslamcılığın yüz yıllık seyrini birincil kaynaklar etrafında incelemeyi hedefleyen İslamcı Dergiler Projesi’nin bir meyvesi ve bütünü tamamlayıcısı olarak *‘Bir Başka Hayata Karşı: 1980 Sonrası İslamcı Dergilerde Meseleler, Kavramlar ve İsimler’* kitabı çıktı. Editörlüğünü Lütfi Sunar’ın üstlendiği bu eser, 1980 sonrasında yayımlanan İslamcı dergilerin temel dinamiklerini, kurucu isimlerini ve tartışma alanlarını incelemiş, 116 yazarın katkısı ile 4 ciltte,

72 makale, 49 şahıs portresi ve 47 dergi yazısının yer aldığı bir külliyat olarak okuyucunun istifadesine sunuldu. *4 Ciltlik bu külliyat ile 1980 sonrasında yayımlanan dergiler, zengin bir perspektiften, tarihi bir sorgulama yapılarak, farklı temalarda ele alındı. İslamcılık düşüncesinin belli kırılma noktalarını, temayüllerini ve diğer toplumsal aktörlerle olan ilişkisini derinlemesine tartışmalarla açığa çıkaran bu eser, İDP’nin ilk iki aşamasının meyveleri olan ‘1960-1980 Arası İslamcı Dergiler’ ve 1908-1960 tarihleri arasını inceleyen ‘İslam’ı Uyandırmak (2 cilt)’ kitaplarının da takipçisi ve tamamlayıcısıdır.*

Yayınevi: Konya Büyükşehir Belediyesi Kültür A.Ş. Yayınları
Yazar: Lütfi Sunar
Yapım Yılı: 2019
Cilt: 4

DİLEK GÜN

DÜNYA HAPİSHANESİ

“Sıradan bir insandı, yaşadı ve öldü” diyecekler diye ardımdan, ödüm kopuyor. Günler, aylar, yıllar geçiyor ve hayalperestliğim beni bir meyvenin içindeki kurt gibi yiyip bitiriyor. Sıradanlık ile farkındalık arasındaki o ince çizgi arasında bir akrobat edasında yürüyorum uzun zamandır. Bir de öyle ustalaştım ki mutluym rolü yapmakta, etrafımdaki kimse farkında bile değil bu durumdan. Sanırım şimdi anlıyorum sihirbazların sırrını, biraz çabukluk biraz da hile. Sahi hayat da böyle, her güneşli havanın ardında bekliyor usulca bir zelzele.

Her şeyin bir daha eskisi gibi olamayacağını anladığımız o an, bir çocuğun çok istediği oyuncasına kavuşamaması gibi bir his. İstiyorsun o oyuncacı, çılgınca ağlıyorsun ses tellerin koparcasına ama gelmiyor o oyuncak eline, oynayamıyorsun. Büyü diyorlar sonra sana ve sen büyüyorsun. Yıllar önce hıçkırarak istediğin o oyuncakçı dükkanının yanından geçtiğinde, hiçbir şey hissetmiyorsun. İçindeki kurt çocukluk anılarını yiyor ve sen her geçen gün biraz daha sıradanlaşıyorsun. Duygularına kelepçe vurulmuş “özgür” insanlar dolaşüyor bu dünya hapisanesinde. Herkes tahliye gününü bekliyor. Sen sıradanlaşmaya devam ettiğinde ise mahkemece karar veriliyor. Cezası; yaşamak...

Hayır, isyankar değilim. Yalnızca içimde kalan bu ukteler asansörü ruhumun gökdelen katına ulaşmış durumda. Eskiden keyif alarak yaptığım birçok şey artık sıradan geliyor. Ne otobüsün en arkasındaki o boş koltuğa oturmak, ne de yağmur yağarken ıslanmak istiyorum. Ben ince bir çizgide yürüyorum. Ya içindeki kurt ruhumdaki tüm özgürlükleri, hayalleri, çocukluk hislerini yiyip bitirecek ve ben herkes gibi olacağım. Ya da geçeceğim o ince çizgiden bir gün, tutunacağım bir tutam hayâle. Kurtar beni, diren ey ruhum! Herkes gibi sıradan yaşayıp da çürüme bu dünya hapisanesinde...

FURKAN TERZİ

ASTRO SAHNE SANATLARI

Astro Sahne
Sanatları

← Mutlu Olmak Zorunda Değilsin - Terapi Gibi **18**
OCAK
20:30

← Tuz Biber-Tuna Kalınsaz Stand-up **20**
OCAK
20:30

← Ulu Orta Show Seyircili Youtube Kanalı **24**
OCAK
20:30

← 42. Hücre Tiyatro Oyunu **25**
OCAK
20:30

← Hikayeli Türküler Konseri **31**
OCAK
20:30

Kendi yazılarınızı dergimizde görmek ister misiniz? Kültür Sanat ve Edebiyat içerikli yazılarınızı iletisim@muvvakitdergisi.com adresine bekliyoruz

Takvim

Takvim

Takvim

Takvim

Takvim

Takvim